

Forslag til plan for selskapskontroll 2016-2020

Kviteseid kommune

2016 :: 429 005

Ferdigstilt: 7. mars 2016

Om Telemark kommunerevisjon IKS

Telemark kommunerevisjon IKS er eit av dei største interkommunale revisjonsselskapa i landet. Alle dei 18 kommunane i Telemark, kommunane Larvik og Lardal i Vestfold og Telemark fylkeskommune er eigarar av selskapet. Vi utfører revisjon og andre tenester for eigarane våre og andre kommunale/fylkeskommunale aktørar.

Frå 2015 har vi innleidd fagleg og administrativt samarbeid med dei interkommunale revisjonsordningane Buskerud kommunerevisjon IKS, Vestfold kommunerevisjon og Sandefjord distriktsrevisjon.

Telemark kommunerevisjon IKS har brei erfaring med selskapskontroll og gjer forvaltningsrevisjon av kommunal verksemd innanfor mange område, og med ulike innfallsvinklar. Våre tilsette har samfunnsfagleg, økonomisk og juridisk utdanning på mastergradsnivå, og har god kompetanse innan offentleg forvaltning.

Du kan lese meir på vår nettstad www.tekomrev.no.

Innhald

Om Telemark kommunerevisjon IKS	1
1 Innleiing	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Kontrollutvalet sitt ansvar for planlegging av selskapskontroll	3
1.3 Kven kan bli kontrollert?	4
1.4 Selskapskontroll - innhald og omgrep	4
1.5 Gjennomføring og rapportering av kontrollen.....	5
2 Eigarskap i Kviteseid kommune	7
2.1 Eigarskapsmelding	7
2.2 Kommunens eigarskap	7
2.3 Gjennomførte selskapskontrollar	7
3 Prioriteringar i denne perioden	9
3.1 Eigarskapskontroll.....	9
3.2 Forslag om forvaltningsrevisjon i selskap	10
4 Plan for selskapskontroll	11
Vedlegg.....	11
Foto forside: www.effective.com	

1 Innleiing

1.1 Bakgrunn

Kommunen kan engasjere seg i verksemder og leggje ulike oppgåver til fristilte organisasjonsformer som interkommunalt samarbeid, interkommunale selskap, aksjeselskap o.l. Kommunestyret står i stor grad fritt til å velje kva organisasjonsform slik verksemd skal ha. Kva organisasjonsform kommunestyret vel, har mykje å seie for kva høve kommunestyret har til å styre verksemda. Selskapa, som er sjølvstendige rettssubjekt, har eigne styringsorgan, og er regulert av særskilt lovgiving, som mellom anna regulerer tilhøvet mellom eigarane (kommunen) og selskapet sitt styringsorgan.

Viktige vilkår for folkevald styring er open informasjon, etikk og kontroll. Ei evaluering av offentleglova¹ viser at kunnskapen om offentleglova i sjølvstendige offentlige rettssubjekt er lav. Vidare viser evalueringa at mange offentlege selskap, sjølv om dei forvaltar til dels svært store offentlege verdier, får få innsynskrav. Mange meiner at ressursbruken på å etablere rutinar, system og kompetanse i organisasjonen er urimeleg i forhold til det lave talet på innsynskrav som dei får.

NIBR har undersøkt korleis norske kommunar tek omsyn til god folkevald styring over den delen av verksemda som er organisert i selskap.² Dei fleste som vart spurde i undersøkinga meiner at kommunestyret ikkje får nok informasjon og ikkje er godt nok orientert, og at kontrollrutinane ikkje er tilstrekkelige.

Dette gir utfordringar når det gjeld demokratisk, folkevalt styring, innsyn og kontroll med verksemda.

1.2 Kontrollutvalet sitt ansvar for planlegging av selskapskontroll

Kontrollutvalet i Kviteseid har bedt Telemark kommunerevisjon IKS om å utarbeide analyse og forslag til plan for selskapskontroll. Vårt forslag viser aktuelle tema for selskapskontroll i Kviteseid kommune basert på ein vurdering av risiko og vesentligheit. Det er kommunestyret som løyver ressursar til selskapskontroll, og som difor avgjer i kva omfang planen skal gjennomførast.

¹ Gjennomført av Oxford research i 2015 på oppdrag frå Justisdepartementet (http://www.oxfordresearch.no/media/270943/evaluering_av_offentleglova_oxford_research.pdf)

² Norsk institutt for by- og regionsforskning (NIBR) på oppdrag frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet 2015:1 (www.nibr.no)

1.3 Kven kan bli kontrollert?

Reglane om selskapskontroll gjeld kommunalt eigarskap i interkommunale selskap (IKS), aksjeselskap (AS) og interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27 når desse er sjølvstendige rettssubjekt. Kontrollen kan også gjelde dotterselskap til desse organa. Selskapskontroll omfattar ikkje stiftingar (eigast ikkje), kommunale føretak (inngår i kommunen) eller andre selskaps/organisasjonsformer enn dei tre nemnte.

Kommunen sitt eigarskap i Telemark kommunerevisjon IKS og Agder og Telemark kontrollutvalssekretariat IKS går fram av oversikta i vedlegget. Telemark kommunerevisjon IKS er ikkje uavhengig i forhold til desse to selskapa, og vi har difor ikkje vurdert behovet for selskapskontroll her.

1.4 Selskapskontroll - innhald og omgrep

Omgrepet selskapskontroll dekkjer to former for kontroll:

- **Eigarskapskontroll:** Kontroll med korleis kommunen utøver eigarskap i selskap – forholdet mellom kommunestyret og eigarorganet
- **Forvaltningsrevisjon i selskap:** Kontroll med korleis selskapa vert styrte og drivne

Ein eigarskapskontroll er i hovudsak retta mot kommunen. Hovudspørsmålet i ein *eigarskapskontroll* er om kommunen har retningslinjer for utøving av eigarskap, og om retningslinjene er i samsvar med gjeldande reglar og tilrådingar for godt eigarskap. Vidare

undersøker vi om den som utøver eigarskap på vegne av kommunen gjer det i samsvar med gjeldande reglar og kommunestyret sine vedtak og føresetnader.

Drift og aktivitetar i selskapet kan ein undersøkje gjennom ein forvaltningsrevisjon, på same måte som ein kan gjere forvaltningsrevisjon av kommunen si verksemd. Dei fleste tema og vinklingar kan undersøkjast. Forvaltningsrevisjon skal gjerast i samsvar med god kommunal revisjonsskikk³ og er regulert i kommunelova § 77 nr. 4 og i kontrollutvalsforskrifta og revisjonsforskrifta.

1.5 Gjennomføring og rapportering av kontrollen

Iverksetting av selskapskontroll

Kommunestyret skal vedta plan for selskapskontroll og skal stille ressursar til rådevelde for gjennomføringa. Kontrollutvalet skal sjå til at eigarskapskontroll eller forvaltningsrevisjon blir gjennomført. Det er vanleg og føremålstenleg at kommunestyret gir kontrollutvalet mynde til å gjere endringar i planen.

Avtalen kommunen har med Telemark kommunerevisjon IKS dekkjer ikkje selskapskontroll. Gjeldande ordning er at kontrollutvalet ber om tilbod på ein kontroll, og vurderer bestilling ut frå tilbodet.

Gjennomføring av eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon

Det er ikkje stilt krav om kvalifikasjonar for den som skal gjennomføre eigarskapskontroll. Det er heller ikkje stilt metodiske krav til eigarskapskontrollen. Det vanlige er at revisor gjer eigarskapskontroll, eventuelt kontrollutvalet sitt sekretariat.

Forvaltningsrevisjon i selskap *skal* gjennomførast av revisor i samsvar med god kommunal revisjonsskikk og gjeldande kvalifikasjonskrav for forvaltningsrevisjon.

Ein eigarskapskontroll er vanlegvis mindre ressurskrevjande enn ein forvaltningsrevisjon.

Innsynsrett

Kommunelova § 80 regulerer innsynsrett i selskap for kontrollutvalet og kommunen sin revisor. Innsynsretten gjeld i interkommunale selskap, interkommunalt samarbeid som er organisert som sjølvstendig rettssubjekt og aksjeselskap med kommunale/fylkeskommunale eigarar.

³ God kommunal revisjonsskikk innen forvaltningsrevisjon er definert i RSK 001, utgitt av Noregs kommunerevisorforbund

Det er ikkje innsynsrett i selskap som har private eller statlige medeigarar. Her kan eigarorganet gi kontrollutvalet innsynsrett gjennom vedtektene. Dersom innsynsretten ikkje er regulert i vedtektene, må kontrollutvalet be styret om samtykke til innsyn, eventuelt etter avklaring med eigarane.

Rapportering om eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon

Etter gjennomført eigarskapskontroll eller forvaltningsrevisjon lagar vi ein rapport til handsaming i kontrollutvalet. Kontrollutvalet skal rapportere sitt arbeid til kommunestyret. Denne rapporteringa skjer normalt ved at kontrollutvalet sender rapporten med si innstilling til vedtak til kommunestyret for handsaming.

2 Eigarskap i Kviteseid kommune

2.1 Eigarskapsmelding

Kommunen har eigarskapsmelding som vart vedtatt i kommunestyret i 2011.

Eigarskapsmeldinga inneheld oversikt over eigarskap i kommunen, samt gjennomgang av utvalde selskap med tilrådingar.

2.2 Kommunens eigarskap

Vi har henta informasjon om kva kommunen eig frå kommunen og frå Proff.no og Brønnøysundregisteret. Dersom det ikkje er samsvar mellom desse kjeldene, har vi brukt informasjon frå dei offentlege registra. Vi kan ikkje seie sikkert at kommunen ikkje har eigarskap i andre selskap enn dei som går fram her.

2.3 Gjennomførte selskapskontrollar

For Kviteseid kommune er følgjande selskapskontrollar gjennomførte i perioden 2012-2015:

Selskap	Tema/tilrådingar
Vest Telemark Kraftlag AS 2015	Tema for eigarskapskontrollen var om det var etablert rutinar for å følgje opp eigarskapen, om desse vart følgde, om evaluering og val av styre, og om formidling og samordning av utbytepolitikk og andre forventningar frå eigarane. Kommunen vart m.a. tilrådd å utarbeide felles eigarstrategi, derunder utbytepolitikk saman med dei andre eigarkommunane. Kommunen vart også tilrådd å sikre informasjon til og avklaring av rammer med kommunestyret om eigarskapen.
Skien Dalen Skipsselskap AS (2014)	Tema for eigarskapskontrollen var om det var etablert rutinar for å følgje opp eigarskapen, om desse vart følgde. Det vart gitt tilrådingar til selskapet og til kommunen. Kommunen vart m.a. tilrådt å vurdere eigarskapemeldinga si og sørge for avklaring/rapportering til kommunestyret om saker til generalforsamling.

Vest Telemark PPT IKS 2013	<p>Tema for eigarskapskontrollen var om det var etablert rutinar for å følgje opp eigarskapen, om desse vart følgde.</p> <p>Det var m.a. gitt tilråding til eigarane om å revidere selskapsavtala og det enkelte formelle manglar var påpeikt ovanfor selskapet.</p>
-----------------------------------	--

3 Prioriteringar i denne perioden

3.1 Eigarskapskontroll

Etter ei vurdering av risiko og vesentlighet, informasjon frå kommunen og resultat av tidlegare selskapskontrollar, tilrår vi følgjande prioriteringar i kommande valperiode:

Føringar for eigarskap og opplæring av eigarrepresentantar (anbefaling 1-8)

KS rår til at kommunane etablerer retningsliner for utøvinga av eigarskap for kommunen. Kviteseid har eit dokument som gir føringar for eigarskap, men det er lenge sidan det vart vedtatt. Det er også påpeikt i siste eigarskapskontroll at dokumentet ikkje var i samsvar med tilrådingane frå KS.

Vi rår kommunen til å gjere ein eigarskapskontroll som er retta mot føringar for eigarskap i form av eigarskapsmelding eller andre rutinar/vedtak, og om innhaldet er i samsvar med gjeldande reglar og tilrådingar. Folkevaldopplæring, fullmakter, avklaringar og rapportering til kommunestyret bør undersøkjast. En slik kontroll vil normalt ikkje vere retta mot noko særskilt selskap.

Ein slik kontroll kan gjerast mot slutten av perioden.

Styre - evaluering og val (tilråding 9-17)

Det er eigar sitt ansvar å sjå til at den samla kompetansen i styret er tilpassa selskapet si verksemd. Vi rår kommunen til å undersøke korleis kommunen som eigar sikrar at selskap har godt samansette og godt fungerande styrer. I denne undersøkinga vil vi særleg sjå på valprosess, styresamansetjing, styreinstruks, evaluering av styret sitt arbeid og samansetjing i fleire selskap.

Samordning av føringar for eigarskap – fleire eigarar

Kviteseid kommune har mykje eigarskap felles med andre kommunar. Det kan føre til at eigarane set ulike krav til selskapet knytt til eigarskapsutøving, og målsetningar og styring av selskapa kan vere motstridande. Eigarskapskontrollen av Vest Telemark Kraftlag AS hadde dette som tema. Vi rår kontrollutvalet å sjå etter at tilrådingane frå denne forvaltningsrevisjonen vert følgde opp.

3.2 Forslag om forvaltningsrevisjon i selskap

Gjennomføring av verksemd – måloppnåing - oppdragsavtaler

Interkommunalt brannvernssamarbeid i Vest-Telemark IKS leverar feie- og tilsynstenester til eigarkommunane. Dette er tenester som skal leverast til sjølvkost. Selskapet omfattar også brannvern. Det kan vere risiko for kryss-subsidiering. Vi rår kommunen til å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon som undersøker kostnadsgrunnlaget for feiing og tilsyn. Forvaltningsrevisjonen kan utvidast til å omfatte andre tema.

Renovest IKS leverar renovasjonstenester i innbyggjarane i kommunen, og skal følgje miljøkrav knytt til avfallsområdet og sikre at renovasjonstenesta leverast til sjølvkost. Selskapet driv også med konkurranseutsett næringsavfall. Den samansette verksemda kan innebere risiko for kryss-subsidiering. Ein forvaltningsrevisjon kan undersøke korleis Renovest IKS løyser desse oppgåvene. Vi meiner derfor at det kan vere aktuelt med ein forvaltningsrevisjon av Renovest IKS. Forvaltningsrevisjonen kan utvidast til å omfatte andre tema.

4 Plan for selskapskontroll

Vi foreslår følgjande selskapskontrollar i prioritert rekkefølge:

Tema	Generell/selskap	Kontrollform	Tidspunkt for gjennomføring
Kostnadsgrunnlag - Sjølvkost	Brannvernssamarbeid i Vest Telemark IKS	Forvaltningsrevisjon – bør gjerast saman med andre eigarar.	Bør gjerast tidleg i perioden.
Implementering av eigarskapsmelding til kommunen og ev. andre føringar for eigarskap.	Stikkprøver i utvalde selskap.	Eigarskapskontroll	Bør gjerast mot slutten av perioden.
Styresamansetting – evaluering og valprosess	Generell – selskap der kommunen har ein større eigardel	Eigarskapskontroll	Kan gjerast når som helst.
Kostnadsgrunnlag-sjølvkost	Renovest IKS	Forvaltningsrevisjon - bør gjerast felles med andre eigarar	Bør gjerast midt i perioden.

Vedlegg

- Oversikt over Kviteseid kommune sine eigarinteresser i selskap per 1.1.2016 og omtale av selskapa
- KS' Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll⁴

⁴ Kommunenes sentralforbund 15. november 2015.

Oversikt over Kviteseid kommune sine eigarinteresser i selskap per 1.1.2016 og omtale av selskapa

Selskap med full innsynsrett, koml. § 80:

Interkommunale selskap (IKS)	Kommunen sin eigardel	Opplysningar om selskapa	Kontorkommune og andre eigarkommunar
Agder og Telemark kontrollutvalgsekretariat IKS	1,6 %	<u>Føremål:</u> Utføre den lovpålagte sekretærfunksjonen for deltakernes kontrollutvalg. Selskapet kan utføre tilsvarende oppgaver for andre bestillere. <u>Anna:</u> Ikkje hatt selskapskontroll.	Kontorkommune Bø Telemark fylkeskommune og alle kommunane i Telemark unntatt Skien og kommunar i Agder.
Telemark kommunerevisjon IKS	1,01 %	Eigenkapitaldel 59,9 %. Eigenkapital 6,1 mill. kr. Totalrentabilitet: 3,7 %. Gjeldsgrad: 0,7 <u>Føremål:</u> Utføre lovpålagte revisjonsoppgaver samt andre revisjonsoppdrag og rådgivning for deltakerne. I tillegg å utføre revisjonsoppdrag og rådgivning for andre selskaper. Selskapet har ikke erverv til formål. <u>Anna:</u> Ikkje hatt selskapskontroll.	Kontorkommune Skien Larvik, Lardal, alle kommunane i Telemark og Telemark fylkeskommune
Interkommunalt arkiv for Buskerud Vestfold og Telemark IKS (IKA Kongsberg IKS)	1,13 %	Eigenkapitaldel: 16 % Eigenkapital kr 600 000. Totalrentabilitet: 0,9 % Gjeldsgrad: 5,2 <u>Formål:</u> Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for medlemmenes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. Selskapet skal kunne fungere som arkivdepot for deltakerne samt selge kompetanse og	Kontorkommune Kongsberg. 43 andre kommuner i Buskerud, Vestfold og Telemark

Interkommunale selskap (IKS)	Kommunen sin eigardel	Opplysningar om selskapa	Kontorkommune og andre eigarkommunar
		arkivtjenester til andre. Selskapet skal kunne motta, oppbevare og tilgjengeliggjøre privatarkiver fra deltakende medlemmer.	
Renovest IKS	19,5 %	<p>Eigenkapitalandel: 40,1 %. Eigenkapital 9,6 mill. kr. Totalrentabilitet: -3,8 % Gjeldsgrad: 1,5</p> <p><u>Føremål:</u> Føremålet til selskapet er å ta vare på alt avfall i regionen på ein miljømessig, teknisk og økonomisk forsvarleg måte ved at kommunane overfører dette ansvaret til selskapet.</p> <p>Selskapet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> - etablere, eige og drive anlegg for mottak, handsaming og deponering av avfall i dei fem kommunane i samsvar med forureiningslov og konsesjonsvilkår - vere ansvarleg for innsamling, transport og handsami avfallstyper etter lovverk og føresegner - ta seg av all innsamling og vidare handsaming av slam frå renseanlegg, septiktankar og lukka anlegg - drive informasjon, samordning, rådgjeving og tilrettelegging vedkommande avfallshåndtering. <p>Selskapet kan ta på seg oppgåver for andre kundar enn eigarkommunane og kjøpe tjenester knytt til drifta frå andre dersom dette er teneleg.</p> <p>Selskapet avgjer i kva grad drifta skal nytte egne anlegg, utstyr og mannskap, eller ved leige-/ og/eller driftsavtaler med kommunar, verksemder eller personar.</p> <p>Representantskapen kan vedta at selskapet deltek i andre føretak dersom føretaket har avgrensa ansvar og dersom slik deltaking fremjar selskapet sitt føremål og kompetanse og/eller tek sikte på å gje tekniske/økonomiske og miljømessige driftsføremoner. For same føremål kan selskapet stifte dotterselskap som vert eigd fullt ut av RENOVEST.</p> <p>Kommunane skal samordne sine renovasjonsføresegner slik at dei vert like, og samsvarar med denne selskapsavtala.</p> <p><u>Anna:</u></p>	<p>Kontorkommune Kviteseid.</p> <p>29 % Vinje 22,5 % Seljord 19 % Tokke 10 % Fyresdal</p>

Interkommunale selskap (IKS)	Kommunen sin eigardel	Opplysningar om selskapa	Kontorkommune og andre eigarkommunar
		Selskapskontroll vart gjennomført i 2009.	
Vest-Telemark Pedagogisk Psykologisk Teneste PPT IKS	16,0 %	<p>Eigenkapitalandel: -21,3 %. Eigenkapital -2 mill. kr. Totalrentabilitet: -1 % Gjeldsgrad: -5,7</p> <p><u>Føremål:</u> Tilretteleggje ei pedagogisk-psykologisk teneste i samsvar med § 5-6 i Lov om grunnskulen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).</p> <p><u>Annet:</u> Selskapskontroll i 2013.</p>	<p>Kontorkommune Kviteseid.</p> <p>25 % Vinje 15 % Seljord 14 % Tokke 12 % Telemark fylkeskom. 9 % Fyresdal 9 % Nissedal</p>
Interkommunalt brannvernssamarbeid i Vest-Telemark IKS	18,0 %	<p>Eigenkapitalandel: 12 %. Eigenkapital kr 249 000. Totalrentabilitet: 1 % Gjeldsgrad: 7,3</p> <p><u>Føremål:</u> Samarbeide om brannvesen og utføring av lovpålagte brannførebyggande oppgåver og feiing i desse kommunane.</p> <p><u>Annet:</u> Ikkje hatt selskapskontroll.</p>	<p>Kontorkommune Tokke.</p> <p>24 % Vinje 20 % Seljord 18 % Tokke 10 % Fyresdal 10 % Nissedal</p>

Heleide kommunale aksjeselskap (AS)	Kommunen sin eigardel	Opplysningar om selskapa	Kontorkommune og andre eigarkommunar
Vest-Telemark kraftlag AS	19,0 %	<p>Eigenkapitalandel: 49,6 %. Eigenkapital 298 mill. kr. Totalrentabilitet: 9,6 % Gjeldsgrad: 1</p> <p><u>Formål:</u> Utbygging og drift av energiforsyningsnett. Utbygging og drift av produksjonsanlegg for energi. Omsetning av energi. Installasjonsverksemd, teletenester o.l. Rådgjeving, konsulentverksemd, tenesteyting og anna verksemd som har tilknytning til dei nemde føremål. Desse arbeidsområda kan organiserast som dotterselskap. Selskapet kan også vera deltakar i andre selskap innanfor desse og tilgrensande område.</p> <p><u>Annet:</u> Selskapskontroll ble gjennomført i 2015.</p>	<p>Kontorkommune Tokke</p> <p>19 % Tokke 19 % Fyresdal 19 % Seljord 19 % Vinje 5 % Nissedal</p>
Odda vegfinans AS	4 %	<p>Eigenkapitalandel: 7,8 %. Eigenkapital kr 218 000. Totalrentabilitet: 3,1 % Gjeldsgrad: 11,8</p> <p><u>Føremål:</u> Å stå føre delfinansiering av planlegging og bygging av ny veg og ny tunelløysing for E134 innafør planområdet som er definert i vedtekne kommunedelplanar for Odda og Vinje kommunar frå 2008, og å bidra til rask og god realisering av prosjektet. Selskapet har ikkje erverv som føremål.</p>	<p>Kontorkommune Odda.</p> <p>Hordaland fylkeskommune 52 % Vinje 4 % Tokke 4% Seljord 4 %</p>
Vegfinans RV36 Telemark AS	2,5 %	<p>Eigenkapitalandel: -2,6 %. Eigenkapital -364 000 kr. Totalrentabilitet: -0,7 % Gjeldsgrad: 39,9</p> <p><u>Føremål:</u> Delfinansiere utbyggingen av Rv36 med tilhørende anlegg gjennom Telemark fylke. Selskapet deler ikke ut utbytte. Selskapet administrerer og eventuelt driver et innkrevingsystem i bompengerperioden. Selskapet foretar de nødvendige låneopptak i samsvar med stortingsvedtak og avtale med Statens vegvesen Vegdirektoratet.</p>	<p>Kontorkommune Skien</p> <p>Vegfinans AS 80 % (100 % fylkeskommunalt eigd, Telemark fylkeskommune eig 16,67 %) Sauherad 2,5 % Hjartdal 2,5 % Seljord 2,5%</p>

Heleide kommunale aksjeselskap (AS)	Kommunen sin eigardel	Opplysningar om selskapa	Kontorkommune og andre eigarkommunar
			Bø 2,5% Nome 2,5 % Tokke 2,5 % Vinje 2,5 %
Kvito AS		<p>Eigenkapitalandel: 73,3 %. Eigenkapital 11,6 mill. kr. Totalrentabilitet: 0,8 % Gjeldsgrad: 0,4</p> <p><u>Føremål:</u> Å vera tiltaksarrangør for tiltak retta mot arbeidstakarar, arbeidssøklarar, personar under opplæring eller andre med trong for tilrettelegging, der NAV eller andre er oppdragsgjevar. Selskapet skal drive etter dei retningslinjer og kravsspesifikasjonar som gjeld for like tiltak. Selskapet har ikkje som føremål å gje utbytte på aksjekapitalen, overskot skal koma verksemda og arbeidssøklarane og arbeidstakarane til gode. Selskapet kan samarbeide med andre liknande selskap, både i form av produksjonssamarbeid, fagleg samarbeid og samarbeid på eigarsida.</p>	<p>Kontorkommune Vinje</p> <p>63,01 % Vinje 14,78 % Tokke 0,43 % Nissedal</p>

§ 27 – Sjølvstendige rettssubjekt	Kommunen sin eigardel	Opplysningar om selskapet	Kontorkommune og andre eigarkommunar
Vest-Telemarkrådet		<p><u>Frå Vest-Telemarkrådet si nettside:</u> Vest-Telemarkrådet er regionalt samarbeidsorgan for kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje. Rådet løyser felles spørsmål for dei deltakande kommunane, og står som koordinator for ei rekkje samarbeidstiltak i regionen. Vest-Telemarkrådet har ei viktig rolle innan kontakt og samarbeid med stat, fylkeskommune, regionråd og andre organisasjonar.</p>	Kviteseid er kontorkommune

Selskap utan innsynsrett:

Deleide kommunale aksjeselskap	Kommunen sin eigardel	Opplysningar om selskapa	Kontorkommune og andre eigarkommunar
Skien Dalen Skipsselskap AS	7,90 % 8,16?	Eigenkapitaldel -0,5%. Eigenkapital -14 000 kr. Totalrentabilitet. 7,8% Gjeldsgrad: -189,1 <u>Føremål:</u> Drive turisttrafikk i Telemarksvassdraget og hva dermed står i forbindelse. Selskapet kan også ved aksjetegning eller på annen måte delta i andre selskaper. <u>Anna:</u> Hadde selskapskontroll i 2014.	Kontorkommune Skien 26,1 % Telemark fylkeskom. 11,66 % Tokke 8,01 % Nome 6,09 % Skien
Kviteseid Vekst AS	48,58 %	Eigenkapitaldel: 76,8 %. Eigenkapital 1,5 mill. kr. Totalrentabilitet: 48,58 % Gjeldsgrad: 0,3 <u>Føremål:</u> Fremje etablering, styrkje og vidareutvikle eksisterande næringsliv i Kviteseid kommune.	Kontorkommune Kviteseid 51,42 % Vest-Telemark Næringsbygg AS
Vest Telemark Næringspark AS	31,37 %	Eigenkapitaldel: 44,8 %. Eigenkapital er 10,8 mill. kr. Totalrentabilitet: -1,9 % Gjeldsgrad: 1,2 <u>Føremål:</u> Å vera eit eigedomsselskap som har som målsetting å eige og drifte næringshagebygg i Vest-Telemark Næringsbygg AS sitt virkeområde.	Kontorkommune Kviteseid

Deleide kommunale aksjeselskap	Kommunen sin eigardel	Opplysningar om selskapa	Kontorkommune og andre eigarkommunar
Rehabiliteringssenteret AIR AS	*	Eigenkapitaldel: 12,3 %. Eigenkapital 9,5 mill. kr. Gjeldsgrad: 7,1 <u>Føremål:</u> Drift av eit rehabiliteringssenter i spesialhelsetenesta der auka arbeidsdeltaking er det overordna målet. AiR - Klinikk si kjerneverksemd er å bidra til at personar som er utanfor, eller i fare for å falle ut av arbeidslivet på grunn av helseproblem, får betre funksjon og auka bevisstgjerung av deira ressursar og moglegheit, på ein måte som styrker arbeidsevna. AiR klinikk har fokus både på individet og omgjevnadane for å oppnå auka arbeidsdeltaking. AiR -Nasjonalt kompetansesenter for arbeidsretta rehabilitering si kjerneverksemd er å bidra til forskning, fagutvikling, formidling, nettverk og innovasjon innan faget arbeidsretta rehabilitering.	Kontorkommune Vinje 16,06 % Vinje
Norsk Bane AS	*	Eigenkapitaldel: 50,6 %. Eigenkapital 411 000 kr. Totalrentabilitet: -24,8% Gjeldsgrad: 1 <u>Føremål:</u> Planlegge, bygge og drive et høyfarts-banenett i Norge og gjennomføre de tiltak som synes nødvendige for å kunne oppnå dette. Høyfartsbanen over Haukeli er et nøkkelement. Selskapet kan selge jernbanefaglig kompetanse.	Kontorkommune Ålesund 17,23 % Vinje 3,36 % Tokke 2,05 % Bø 2,00 % Sauherad 0,49 % Tinn Flere kommuner i andre fylker
Kommunekraft AS	*	Eigenkapitaldel: 69,8 % Eigenkapital 3,2 mill. kr. Gjeldsgrad: 0,4 <u>Føremål:</u> Formidle aksjeeiernes disponible kraft, herunder konsesjonskraft, og drive annen virksomhet tilknyttet slik formidling.	Kontorkommune Oslo

Deleide kommunale aksjeselskap	Kommunen sin eigardel	Opplysningar om selskapa	Kontorkommune og andre eigarkommunar
E134 Haukelivegen AS	2,22 %	Eigenkapitaldel: 58,1. Eigenkapital 2,5 mill. kr. Totalrentabilitet: 0,5 % Gjeldsgrad 0,7 <u>Føremål:</u> Arbeide for utbygging og standardheving av E134 Haukelivegen og RV23. I tillegg kan selskapet arbeide for å fremje interessene til viktige sidegreiner til denne transportkorridoren, etter fylkesvise prioriteringar, når dette styrker arbeidet for korridoren. Selskapet kan ta initiativ til å opprette finansieringsselskap og utbyggingsselskap. Selskapet har høve til å delta i og/eller arbeide saman med andre selskap med tilsvarande føremål. Selskapet står elles fritt til å setje i verk tiltak og bruke dei verkemiddel som er tilgjengeleg og aktuelle for å fremje føremålet til selskapet	Kontorkommune Vinje Fleire kommunar i Telemark eig 2,22 %
Hjarlhornet Radio AS	*	Eigenkapitaldel: 93,5 %. Eigenkapital kr 258 000. Gjeldsgrad: 0,1 <u>Føremål:</u> Fri og ubunden kringkasting innafor konsesjonsområdet, ut frå retningslinene i konsesjonsvilkåra. Selskapet kan drive med sal av varer og tenestar.	Kontorkommune Seljord.
Telemark Bilruter AS	0,28 %	Eigenkapitaldel: 64,1 %. Eigenkapital 58,6 mill. kr. Totalrentabilitet 6,2 % Gjeldsgrad: 0,6 <u>Føremål:</u> Drive persontrafikk, varetransport og elles anna som har samanheng med dette	Kontorkommune Seljord 16,76 % Vinje 7,88 % Fyresdal 2,24 % Tokke 2,72 % Seljord
Vest-Telemark Blad AS	6,34 %	Eigenkapitaldel: 30,9 %. Eigenkapital 3,3 mill. kr.	Kontorkommune Kviteseid 8,74 % Vinje

Deleide kommunale aksjeselskap	Kommunen sin eigardel	Opplysningar om selskapa	Kontorkommune og andre eigarkommunar
		Totalrentabilitet: -7,6 % Gjeldsgrad: 2,2 <u>Føremål:</u> Gjeva ut ei partipolitisk ubunde lokalavis på nynorsk for bygdene i VestTelemark.	6,99 % Seljord 5,90 % Tokke
Vest-Telemark næringsbygg AS	4,4 %	Eigenkapitalandel: 92,2 % Eigenkapital 30,7 mill.kr. Totalrentabilitet 0,4 % Gjeldsgrad: 0,1 <u>Føremål:</u> VTN as sitt føremål er, i samarbeid med andre aktørar, å styrke og vidareutvikle næringslivet i regionen. Innafor kommunane Nissedal, Fyresdal, Tokke, Kviteseid, Seljord, Vinje, Hjartdal og Drangedal skal VTN as vere med å skape grunnlag for vekst og utvikling ved å delta i ulike typar næringsbyggprosjekt, samt andre aktuelle selskap og verksemder. I samband med dette kan det også ytast teknisk og økonomisk rådgjeving.	Kontorkommune Kviteseid 24,37 % Vinje 9,92 % Telemark fylkeskom. 9,51 % Tokke 9,18 % Fyresdal 9,10 % Seljord 4,89 % Drangedal 1,65 % Nissedal
Vest Telemark Næringshage AS	29,29 %	Eigenkapitalandel: 50,2 %. Eigenkapital kr 618 000. Totalrentabilitet: 10,6 % Gjeldsgrad: 1 <u>Føremål:</u> Å stimulere til utvikling og vekst i næringshagebedriftene, legge til rette for grunderar og vera ein aktiv aktør i arbeidet med å etablere og utvikle høgkompetansearbeidsplassar i regionen. Selskapet har ikkje økonomisk vinning som føremål. Selskapet skal ikkje betale ut utbytte på aksjekapitalen. Eventuelt overskot skal koma selskapet til gode og nyttast til det utviklingsarbeidet selskapet driv. Selskapet har ikkje som føremål å eige eller leige ut fast eigedom.	Kontorkommune Kviteseid

Alle nøkkeltal er frå 2014.

Formlar og forklaringar for nøkkeltall:

Eigenkapitaldel	(Sum egenkapital/totalkapital)*100 <i>Eigenkapitaldelen viser kor mykje av totalkapitalen som er egenkapital. Over 40 % reknast som mykje godt.</i>
Totalrentabilitet	(Resultat før skatt + finanskostnader)*100/gj.sn. totalkapital <i>Resultat av drifta viser kor lønsam verksemda er. Over 15 % reknast som mykje godt.</i>
Gjeldsgrad	Sum gjeld / Sum egenkapital <i>Gjeldsgraden viser kor stor gjelda er i forhold til eigenkapitalen. En gjeldsgrad på 1 vil si at bedrifta har like stor gjeld som eigenkapital.</i>

KS' Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll⁵

ANBEFALING 1: OBLIGATORISK OPPLÆRING AV OG INFORMASJON TIL FOLKEVALGTE

Kommunene bør som en del av sitt folkevalgtprogram gjennomføre obligatoriske kurs eller eierskapsseminarer. Den første opplæringen bør gjennomføres i løpet av de første 6 månedene av valgperioden. Det anbefales også at det nye kommunestyret tidlig i perioden får en oversikt over status for selskapene.

ANBEFALING 2: VURDERING OG VALG AV SELSKAPSFORM

Det er eiers ansvar å sikre en selskapsform som er tilpasset selskapets formål, eierstyringsbehov, samfunnsansvar, hensynet til innsyn, markedsforhold og det aktuelle lovverket.

ANBEFALING 3: FYSISK SKILLE MELLOM MONOPOL OG KONKURRANSEVIRKSOMHET

Selskap som opererer i et marked i konkurranse med andre aktører i tillegg til monopolvirksomhet, bør som hovedregel skille ut den markedsrettede delen av virksomheten for å unngå rolleblanding og kryssubsidiering.

ANBEFALING 4: UTARBEIDELSE AV EIGARSKAPSMELDINGER

Kommunestyrene bør hvert år fastsette overordnede prinsipper for sitt eierskap ved å utarbeide en eierskapsmelding for alle sine selskap.

Eierskapsmeldingen bør minimum ha disse hovedpunktene:

1. Oversikt over kommunens virksomhet som er lagt i selskap og samarbeid.
2. Politisk styringsgrunnlag gjennom kommunens prinsipper for eierstyring
3. Juridisk styringsgrunnlag knyttet til de ulike selskaps- og samarbeidsformene.
4. Formålsdiskusjon og selskapsstrategi knyttet til de ulike selskapene, herunder styringsdokumentene.
5. Selskapenes samfunnsansvar knyttet til miljø, likestilling, åpenhet, etikk osv.

ANBEFALING 5: UTARBEIDELSE OG REVIDERING AV STYRINGSDOKUMENTER

Kommunestyret skal utarbeide og bør jevnlig revidere styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet.

ANBEFALING 6: EIERMØTER

⁵ Kommunenes sentralforbund 15. november 2015.

KS anbefaler at det jevnlig gjennomføres eiermøter for å bidra til god eierstyring og kommunikasjon med selskapet. Et eiermøte er et møte mellom representanter fra kommunen som eier, styret og daglig leder for selskapet.

ANBEFALING 7: EIERORGANETS SAMMENSETNING OG FUNKSJON

Avhengig av selskapets formål, anbefales det som en hovedregel at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskapets eierrepresentanter i eierorganet. Eierstyring skal utøves innenfor rammen av kommunestyrets vedtak.

ANBEFALING 8: GJENNOMFØRING AV GENERALFORSAMLINGER OG REPRESENTANTSKAPSMØTER

De formelle eiermøtene er generalforsamling eller representantskap. Det er styret som innkaller. Bestemmelser om innkallingsfrist bør tas inn i vedtektene, slik at det tas hensyn til kommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker.

ANBEFALING 9: SAMMENSETNINGEN AV STYRET

Det er eiers ansvar å sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset det enkelte selskaps virksomhet. Det anbefales at kommunen sikrer opplæring av styremedlemmene.

ANBEFALING 10: VALGKOMITE OG STYREUTNEVNELSER

Ved valg av styret til kommunalt eide selskap bør det vedtektsfestes bruk av valgkomite.

ANBEFALING 11: KJØNNSMESSIG BALANSE I STYRENE

Det anbefales at eierorganet uavhengig av organisasjonsform tilstreber balansert kjønnsrepresentasjon. Styremedlemmene behøver ikke være bosatt i kommunen.

ANBEFALING 12: RUTINER FOR Å SIKRE RIKTIG KOMPETANSE I SELSKAPSSTYRENE

Eier har ansvar for å sikre at styret har den nødvendige kompetansen for å nå selskapets mål. Eier bør også anbefale styret selv jevnlig å vurdere egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet. Det er derfor anbefalt flere rutiner for å sikre nødvendig kompetanse.

ANBEFALING 13: STYRESAMMENSETNING I KONSERNMODELL

Styremedlemmer i morselskap bør ikke sitte i styret til datterselskap. Konserndirektøren kan være representert i datterselskapenes styret.

ANBEFALING 14: OPPNEVNELSE AV VARAREPRESENTANTER

Der det utpekes varamedlemmer til styret bør ordningen med numeriske varamedlemmer benyttes for å sikre kontinuitet og kompetanse i styret.

ANBEFALING 15: HABILITETSVURDERINGER

Det anbefales at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter. Ordfører og rådmann bør ikke sitte i styret i selskap.

ANBEFALING 16: GODTGJØRING AV STYREVERV

Kommunen bør i forbindelse med utarbeidelse av eierskapsmelding ha en prinsipiell diskusjon om godtgjøring av styreverv. Denne bør danne grunnlag for eierorganets fastsetting av styrehonorar.

ANBEFALING 17: REGISTRERING AV STYREVERV

Alle som påtar seg styreverv for kommunale selskap bør registrere vervene på www.styrevervregisteret.no

ANBEFALING 18: ARBEIDSGIVERTILHØRIGHET I SELVSTENDIGE RETTSSUBJEKTER

Det anbefales at selskapene søker medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon. KS Bedrift vil være et naturlig valg for mange av disse selskapene.

ANBEFALING 19: UTARBEIDELSE AV ETISKE RETNINGSLINJER

Eier bør påse at selskapsstyrene utarbeider, og jevnlig reviderer, etiske retningslinjer for selskapsdriften

ANBEFALING 20: SÆRLIG OM ADMINISTRASJONSSJEFENS ROLLE I KOMMUNALE FORETAK

Det anbefales at kommunestyrene ved opprettelse av kommunale foretak diskuterer administrasjonssjefens rolle og handlingsmuligheter overfor daglig leder.

ANBEFALING 21: UTØVELSE AV TILSYN OG KONTROLL

Kommunestyret har både et tilsyns og kontrollansvar for å sikre at kommunen når sine mål, at regelverket etterleves og at etiske hensyn ivaretas. Kontrollen utføres blant annet gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Kontrollansvaret gjelder også når virksomheten er skilt ut i egne selskap.